

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felölsszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2–3-ig.

Telefon: 14.

A szárhegyi iparosság impozáns ünnepe.

Székházat avatott vasárnap a Szárhegyi Ipartestület. — Az iparosság munkájának és együttérzésének eredménye. — Egy székely község egyhangú tüntetése a Brassói Lapok ellen.

Még nem felelte el senki a résztvevők közül azt a lélekemelő, kedves ünnepséget, amellyel Szárhegy község közbirtokossága kulturális avatást tartott. Még frissek az ünnepség impressziói, s ezekkel az impressziókkal lelkünkben, mentünk el a nagy székely község másik székházavatására amelyet múlt vasárnap rendeztek a szárhegyi iparosok.

Ma mindenütt „leépítenek“, mondotta Sipos plebános a székházavatót követő közös ebédnél elmondott beszédében — Szárhegy népe pedig, szorgalmasan munkálkodva felépít, felépíti a kulturának, előrehaladásnak rövid időn belül már második otthonát.

*

A székházavató ünnepség déli tizenkettőkor veszi kezdetét. Zárt sorokban vonul fel a nép a templomból kijövet az Ipartestület új székháza felé. Egy csoportban a százket szárhegyi derék iparos, akiknek munkája, a közért való helyes érzése a székház felépítését lehetővé tette.

Az ünneplő szárhegyi néphez csatlakozik nagyon sok iparos a szomszédos községekből, Gyergyószentmiklósról és nagyszámú olyan kulturászerető ember, aki azért jött el, hogy az ünnepségből részét kivegye.

Az ünnepség programja a Király-himnusszal veszi kezdetét, majd a Szentkereszt Hadsereg szárhegyi tagozata, zászlója köré gyülekezve, énekszámot ad elő. A Szentkereszt Hadsereg élén P. Kristó Modest szentferenczerendi házfőnök, ez izig-vérig magyar, katolikus pap, ki hűvel — magyarjaival minden kulturális mozgalomból részét bőven kiveszi.

Ezután Márdirosz Gyula, az Ipartestület derék elnöke üdvözlő a megjelenteket, a vendégeket s kívánja a szárhegyi iparosságnak, hogy új székházának felavatása hozzon életben oly erős fejlődést és előrehaladást, mint amennyi férfias erő kifejtésre szükség volt a székház felépítéséhez.

Sipos plebános beszédében az összetartó és kitartó munka nagyszerű teljesítményét méltatja.

A felszentelés szertartása alatt kibomlik egy zászló, amelynek felírása „Imádkozzál és dolgozzál“ — mellette a Szentkereszt Hadsereg Szárhegyi Tagozatának zászlója.

Szárhegy népe, mint a régi furó-faragó székelyek, megfogadta a jelszót.

A szertartás végével újra a Szentkereszt Hadsereg dalárdája szerepel, „Magasztalja az én lelkem az Urat“ éneket adva elő az ünneplő közönséggel együtt.

A távollévő Császár Lajos marosvásárhelyi építész helyett P. Kristó Modest olvassa fel ennek beszédét.

Csaba népe című költeményt helyesen szavalja ifj. Márdirosz Gyula, az Ipartestület elnökének fia.

A szárhegyi dalárda éneke P. Kristó Modest házfőnök vezénylete alatt a programot befejezi.

Tekintettel arra, hogy a kisebb méretű új székház a hatalmas tömegben egybegyűlt ünneplő közönséget befogadni nem képes, valamennyien átrohanunk a közös ebédre a közbirtokossági székházba.

*

Laufer Sámuel szolgabíró a királyt életeti. Zakariás Jenő községi jegyző és Sajgó József közbirtokossági elnök a nap jelentőségét méltatja. Sipos plebános értékes beszédet mond, amelynek alap gondolatát fentebb mondtuk el. Hozzáteszi, hogy az iparossággal legteljesebb egyetértésben és együttműködésben kell élni a földműveseknek s így mindkét dolgozó osztály fájunk boldogulását fogja szolgálni. Beszéde hatalmas hatást vált ki.

Mezei István ditrói ipartestületi elnök a ditróiak nevében szólal fel és Isten áldását kéri a szárhegyi gazdaközönségre, akik buzgón és szeretettel támogatják mindig iparostestvéreiket. Orbán Dénes a maroshegyi iparosok nevében beszél.

Oláh Gyula községi bíró a derék szárhegyi iparosok érdemeit méltatja, életeti az ipartestület elnökét és tagjait.

P. Kristó Modest záradfőnök a katolikus sajtó hivatásáról tart magas színvonalú előadást. Mikor a Brassói Lapok magatartásáról, undorító magyar és keresztényellenes cikkeiről tesz említést, átható hangja a tömeg zúgó méltatlankodásába vesz.

— Le a Brassói Lapokkal! Szemét újság! Magyar ember elő nem fizethet rá! Magyar emberek pénzén bizott, s most ellenünk, vallásunk ellen izgat! Le vele! — kiabálta Szárhegy népe.

P. Kristó Modest befejezi beszédét. Utána Márdirosz Gyula ipartestületi elnök emelkedik szólásra és azt mondja, hogy ő senkit elhátározásában befolyásolni nem akar, csak, mint keresztény és magyar ember, a Brassói Lapokat a magyarság ellenségének tartja és mártól kezdve elő nem fizet rá, egyetlen példányát meg nem vásárolja.

Orbán Dénes folytatja a Brassói Lapokról beszélők sorát.

És az ünneplő közönség egyöntetű, lelkesedő tömeggé lesz, míg a Brassói Lapok magyarellenes és keresztényellenes izgatásai ellen hol hangos haraggal, hol megnyugodó méltósággal tüntet.

Ebben a hangulatban ért véget az ünnepi ebéd a késő esti órákban.

*

Szárhegy népe már a közbirtokossági kulturális felépítésével megmutatta, hogy megérdemli, hogy Gyergyó egyik első községének tekintsék.

Ott nagybirtokosok százezer lejes adománnyal, kicsinyek száz-kétszáz lejjel vették ki az őket megillető részt a munkából.

A szárhegyi Ipartestület székházának felépítéséhez ily nagy adományokkal senki hozzá nem járulhatott. Szorgalmasan dolgozó ipa-

rosok nehezen megkeresett filléreiből gyűlt össze az a pénz, amelyből sikerült az építés munkáját elvégezni.

Mézőgyűjtő méh szorgalmával dolgoztak a derék szárhegyi iparosok, amíg oda jutottak, hogy ma Gyergyó minden ipartestülete irigykedve néz rájuk s kitartó munkájuk gyümölcse az Ipartestület székházára.

Istennek adjon halát az a falu, amelynek vezetői annyira hivatásuk magasztán állanak, hogy ilyen polgárokat képesek nevelni.

*

Este 8 órai kezdettel a Szárhegyi Ipartestület műkedvelői a „Sötétség“ című színművet adták elő, mindannyiuk legjobb tudásával, Oláh Antal rendezésében. Utána reggelig maradt együtt az ünneplő közönség igen jó hangulatban.

Válasz a nyilatkozatokra.

A Székely Szó január 12-iki számából:

— Végrehajtó bizottsági ülést tartott Csikszeredában a M. Párt vezetősége . . . stb.

Gyergyószentmiklóson a román nemzeti-paraszt párt által kinevezett interimár bizottságban szereplő magyar-párti tagok esetleges jelölésére vonatkozólag *úgy döntött*, hogy a mennyiben nevezett tagok fentiek után is jelölésüket a magyar-párti listán óhajtanák, csak azon esetben indulhatnak: ha eljárásukat kellő módon igazolni tudják; ha intézőbizottság meggyőződött arról, hogy állásfoglalásukkal felelősen vétséget nem követtek el és: ha magyar-párti szempontból teljesen megbízhatók.

*

Erre a közleményre mi alábbiakat feleltük:

Nyilatkozat.

A „Székely Szó“ helyi politikai hetilap XII. évf. 2. számában, 1930. január 12-én a Magyar Párt vezetőségének „Végrehajtó bizottsági ülés“éről a gyergyószentmiklósi interimár bizottság magyar tagjaira vonatkozó közleménye, az Országos Magyar Párt Csikmegyei Szervezetének 1930. I. 22-én keltezett 32/930 számú átirata szerint, valótlanság.

Ez év január hó 16-án a helybeli magyar-párti intéző bizottsági ülésen egyhangú katározat hozatott, hogy az interimár bizottság magyar tagjainak nyilvánosan teljes elégtétel nyújtandó a „Székely Szó“ támadásáért.

A „Székely Szó“ nyilatkozata azonban mind a mai napig elmaradt és így mi érdekeltek vagyunk kénytelenek a „Székely Szó“ magatartását s nyilvánosság bírálata alá bocsátani.

Gyergyószentmiklósi interimár bizottság magyar tagjai.

*

A Székely Szó febr. 9-iki száma „Válasz a nyilatkozatra“ címmel közli:

Az interimár urak meggondolatlan állásfoglalásának kérdése nem az én, hanem az összmagyarság ügye s mindenek fölött elvi jelentőségű, melyben szerény kis lapunk sem tehet engedményeket.

Ezek a nyilatkozatok pedig nem szolgálják azt a békét, melyért mi már is annyi gavalléros áldozatot hoztunk.

Ez alkalommal is igyekeznünk kitérni a harc elől, mert nálunk a béke, a megértés a

cél s a harc legfeljebb csak eszköze annak. Ha azonban harcba kényszerítenek, úgy annak minden kellemetlenségeért és következményeért az okvetetlenkedőknek kell vállalniok a felelősséget.

Hogy pedig a Székely Szó nem irt valótlanságot s indoktalan hiu ábrándoktól is megkímélhessék magukat az interimár urak az alábbi nyilatkozatokat legyen szabad leközlőnöm, megjegyezve szerényen, hogy az alulírott urak, mint a gyergyói tagozat kiküldöttei, — tény és fül tanuk, — vettek részt a Magyar Párt csikmegyei végrehajtóbizottságának megnevezett ülésén s így gondolom eléggé kompetensek, hogy beszámolhassanak az ott történtekről:

A Székely Szóban közölt hír teljesen megfelel a végrehajtóbizottságon történteknek.

Stengel Károly.

Az interimár tanácsban szereplők megbízhatóságának és jelölhetőségének kérdésével a csikmegyei magyarpárti végrehajtó bizottság igen komoly ülés keretében foglalkozott s mint jelenlevő készséggel igazolom, hogy az ott törtéteket a Székely Szóban megjelent beszámoló hiven és a valóságnak megfelelően adta vissza.

Madaras Ágoston.

Délután három órától este tizig tartó tárgyalás közepette elhangzó több ezer mondatra szószerint visszaemlékezni senki sem tudhat, de annyit ennek dacára bizonyíthatok, hogy a Székely Szónak a fenti tárgyalásra vonatkozó közleménye teljesen és mindenben födi a valóságot.

Dr. Benke Antal.

Ugy-e most már fölösleges a további igazolom?

A Székely Szó szerkesztője.

*

Összehasonlítás céljából szószerint közöljük hozzánk érkezett alábbi átiratot:

Országos Magyar Párt Csikmegyei Szervezete
Szám: 32/930.

A Magyar Párt végrehajtóbizottságának gyűléséről a „Székely Szó”-ban megjelent és elnökségünkhöz beküldött közleményre vonatkozólag közöljük, hogy a gyergyószentmiklósi interimár bizottság magyar tagjainak a városi tanácsban leendő jelölése ügyében *az értekezlet határozatot nem hozott*, az jegyzőkönyvre nem vétetett, mert előzetesen már kimondotta, hogy a városok választásait rájuk bizza, s *abba csak akkor szól bele, ha arra őt a városok felkérlik*.

Közljük továbbá, hogy a gyűlésen Szabó György és dr. Gaál Alajos között kifejlődött vita rendjén szó volt arról, hogy a gyergyószentmiklósi interimár biz. magyar tagjai hallgattassanak meg, ha az int. biz. tagság vállalása szóba jön, hogy igazolásukra alkalom adassék.

*

Ezek ismétlése után teljesen a közönségre bizzuk annak megállapítását, hogy a vitatkozó felek közül melyik az, amelyik igazat mond és ezzel a magunk részéről a kérdést befejezettnek tekintjük.

Az interimárbizottság magyar tagjai.

Itél a Dnyeszter.

**Jel-
mez-
bálra**
álarok
nagy választék-
ban kaphatók a
Sándory
könyvkereskedésben.

A Zsidó Nőegylet bálja.

A Zsidó Nőegylet estéje — valamennyien tudjuk, — annyira eltért a megszokottól, új volt, különös volt, mondjuk nyugodtan, jobb volt, mint amit eddig még alkalmunk volt látni és hallani szép Gyergyószentmiklósunkon, — valahogy furcsaformán éreztem, hogy mellette nem lehet csak így egy közönséges beszámolóval, obligát vidéki-ujság dícséretekkel elmenni — valami rendkívülibbet, szebbet, jobbat kellene róla mondani, nem azért, hogy hiven megörökítsük az esetet, ugyanis mindenki ott volt, akit ilyesmi érdekelt, hanem csak úgy, mert megérdemli.

És ki beszéljen nekünk erről a mindenképpen rendkívüli estéről, ki alkalmasabb és hivatottabb, mint az a kifogástalanul elegáns ur, — hogy közönséges napokon hölgy, azt ugy-e fölösleges mondanom, a nevét, azt nem írhatom meg, mert rossz néven találná venni, — tehát az a kifogástalanul elegáns frakkos urhölgy, aki a piros függöny előtt állva annyi szellemes igazságot mondott meg mulatni összegyűlt embertársainak — mulattak is az emberek mondásaitól — egymáson.

Tehát megkértem őt, hogy írja meg impresszióit az estéről. Igen egyszerű dolog. Azt felelte, hogy ő ehhez nem ért. Az is igen egyszerű. Nem hittem el. Kértem, hogy próbálja meg. Megígérte. Azután bejelentette, hogy hozzáfogott és eljutott odáig, hogy:

— Szétnyílt a piros függöny...

És kérte, hogy innen majd csak folytassam én. Mert ő nem hajlandó semmiképpen. Nem hittem el. Biztattam, kértem, mégse. Csakugyan nem volt hajlandó.

Mit tehetnék mást — folytatom. Szétnyílt a piros függöny. Csak kicsit nyílt szét, éppen csak, hogy kifért rajta, jó szabású frakkban, csinosan, kedvesen Balázs Ili és beszélni kezdett. Konferált. Igazakat mondott, ahogyan már említettük, Szellemes volt. És csodálatos: mégse haragudott meg érte senki.

...Hiába, csak rendkívüli eset volt ez a nőegyleti bál...

Később szétnyílt az a piros függöny egészen és látni engedte az intim bárt, a legszebben díszített színpadot, ami itt valaha is szerepelt.

Bárműsor. Engel Lili és Weinberger Margit, két csöppség román tánc a közönségnek nagyon tetszett. Weinstein Ödön titkári jelenésén megint csak mindenki erősen vidult, egyetlen sértődést regisztráltak nyomában, az se komoly, sőt tán már meg is békült azóta. Davidovits Istvánné és Lupu Zsiga orosz táncprodukciója a műsor egyik legmegtapsoltabb száma. Kappel szavalóművész egy Kiss József verset és Ady Óskájánját adja elő hibátlanul. Stein Jaki és Löwy Doli Patt és Patason nagyszerűen sikerült maszkjában és mozdulataival. Hirschhorn Nándor szeriöz száma, majd kupléi, igen tetszenek, nemkülönben Fekete Lici és Stein Jaki angol táncduója. A bárflu Charap Gyuri nagy buzgalommal és szakértelemmel szerepelt.

A bár műsorának ezzel vége és a vendégszereplő idegen művész, Hirschhorn Nándor fellépése díjában kitűnő vacsorát kap.

Menü: hors d'oeuvre salade de boeuf Engel Sári. Hal Engel Mici. Csirkeparprikás Weinstein Ödönné — rengeteg taps. — Puncstorta Smiel Mancsi. Törökkáv Váróczy Tucika — nagyon szép — cigaretták Gottlieb nővérek, Fekete Bócsi, Bojum Ella, pezsgőt nem kaptunk, viszont a szegény pezsgő kapott mummszot.

Mondanom sem kell, hogy minden egyes fogás egy-egy stilszerű, jól sikerült tánc, amelyek után a közönség a szereplőket, főként a temperamentumos paprikás csirkét és a forró törökkávét alig karta elengedni a színpadról.

Igen sikerült volt a műsor egész elgondolása, ötlete, amely lehetővé tette, hogy míg máskor az előadásra szánt időből kedvező esetben felét, ha rossz, még sokkal többet foglalnak el a szünet csoszogásai, mászkálásai, ásitásai, itt szünet egyáltalán nem volt, illetőleg szünet helyett a színpadon válogatott párok kerekedtek táncra és a főpincérré avánszált konferanszier rendezkedett.

A rendkívül ötletes rendezés Balázs Ili, Davidovits Istvánt, Hirschhorn Nándort, Weinstein Ödönt és Blum Sándort dícséri.

*

Eddig van. Nincs tovább. Nem jobb. Nem az este nem jobb, a beszámoló.

De én erről nem tehetek. Mosom kezeimet.

Tetszett volna a konferanszernek megírni.

A választási lajstromok összeállítása.

Igen tisztelt szerkesztő Ur!

A „Gyergyói Ujság” 1930. február 9-én megjelent számában a városi interimár bizottság által adott „Nyilatkozat”-tal kapcsolatosan szíveskedjék b. lapjában az alábbi nyilatkozatnak helyet adni:

1929. szeptember hó közepén kaptuk a sürgős a közséi tagsági, valamint a választási listák összeállítására vonatkozólag. Miután az idő nagyon rövid volt, ezen munkálatok elvégzésére, Gociman György szolgálati főnök, mint az üzenek előadója, a város polgáraiból több bizottságot alakított amint ezt más városokban is tették — hogy ezek házról-házra járja, az összeírást eszközöljék. A bizottság tagjai között érettségizett fiatal emberek és volt tisztviselők voltak.

Amint az interimár bizottság nyilatkozatából megállapítható, a volt városi tanács 1929. október 3-án adta át hivatalát, tehát akkor, amikor még a listák összeállítása Gociman György előadó felügyelete alatt folyamatban volt, így ezeket már sem én, sem a tanácsnak egyetlen tagja felül nem vizsgálhatta a helyesség szempontjából. A választási lajstromokat 1929. október 10-én hitelesítették, illetve írták alá az interimár bizottság reprezentánsai.

Ilyen tényállás mellett a volt városi tanács semmi körülmények között sem okolható a választási névjegyzékben előforduló anomáliákért. Egyelőre ennyit az igazság érdekében.

Köszönve a Szerkesztő urnak a szívességet, vagyok

teljes tisztelettel:

Dr. Benke Antal.

v. polgármester, ügyvéd

Itél a Dnyeszter.

HIREK.

— **Meghívó.** A közelgő közigazgatási választásokra való tekintettel magyar testvéri szeretettel kérjük az Országos Magyar Párt gyergyószentmiklósi végrehajtóbizottságának elnökségét, tisztikarát, intézőbizottsági tagjait, tizes gazda és házbsoportjait, hogy f. hó 16-án d. u. fél 6 órakor a helybeli róm. kath. plébánia irodahe-lyiségében tartandó pártértekezleten megjelenni szíveskedjenek.

Gyergyószentmiklós, 1930. február 14-én.

Helyi tagozat elnöksége.

— **Istentisztelet néhai Görög Joachim emlékére.** Felejthetetlen Görög Joachim kanonok, volt gyergyószentmiklósi örmény plébános emlékére f. hó 10-én, hétfőn, az örm. templomban istentisztelet volt, melyen az örm. egyháztanács felejthetetlen plébánosa, a Fogarassy-zárda igazgatója emlékének hódolt.

— **A gyergyószentmiklósi Ipartestület Dalkörének f. hó 16-iki estéje** előreláthatólag fényes sikerrel fog lefolyni. A minden igényt kielégítő, tartalmas műsor és a rendezőség fáradságot nem ismerő buzgólkodása meg is érdemlik, hogy az estély ne csak erkölcsi, hanem a már is teljesített tetemes kiadásokra való tekintettel anyagi sikert is hozzon.

— **A Gyergyói Első Bányatársulat újalakulása.** A Gyergyói Első Bányatársulat, amely évtizedek óta működik, s amely különösen a Borszék körüli széntelepeket tartja kezében, az új bányatörvény értelmében bányarészvénytársasággá alakult át. Az eddigi elnökség: dr. Szini János elnök s Urmánczy Jeromos lemondottak, s kérték a február 6-án Ditróban tartott közgyűlést, hogy új vezetőséget válasszon. Az új bányarészvénytársaság alapszabályai szerinti vezetőség így alakult meg. Bányagazgató lett: dr. Gaál Endre. Igazgatósági tagok: Urmánczy Jeromos, Angi István, Urmánczy

János, valamint Ditró, Szárhegy, s a Borszéki birtokosság mindenkor képviselői. Jogtanácsos: dr. László Dezső. Pénztárnok: dr. Szathmáry István. A közgyűlés dr. Szini Jánost a bányatársulat ügyeinek hosszú vezetésében szerzett érdemei elismerésül tiszteletbeli elnökké választotta meg.

— **Önállóvá lett a gyergyószentmiklósi református egyházközség.** F. hó 9-ikén d. u. tartotta meg a gyergyószentmiklósi ref. egyházközség évi rendes közgyűlését, amelynek tárgysorozatán szerepelt a rendes adminisztrációs ügyeken kívül az eddigi leányegháznak önálló egyházközséggé leendő átalakulása is.

Miután az egyházközség jelenlegi anyagi viszonyai megengedik az önállóvá válást, egyhangúlag kimondotta a közgyűlés az önállóvá alakulást s ennek folyamán egyúttal véglegesítette állásában jelenlegi lelképásztorát: Kovács Pál ref. lelkész.

Az önállóvá való alakulással a gyergyószentmiklósi ref. egyház további fejlődésében egy hatalmas lépéssel haladt elő s jelenlegi lelképásztorának eddigi működése biztos garancia arra, hogy további fejlődése is biztosítva van.

— **A Ka'h. Legényegylet előadása.** A múlt év januárjában először állott pódiumra a gyergyószentmiklósi közönség elé P. Németh Gellért, a „Hirnök” című szépirodalmi lap és a „Katholikus Világ” társzerkesztője s ragadtatta azt el lendületes, költőies, magas szárnyalású előadásával és szellemes konferálásával. Reméltük, hogy gyakran fogjuk őt látni dobogónkon, azonban Gyergyóból való távozása miatt nem volt erre alkalmunk. A Legényegylet f. hó 22-én rendezendő előadására le fog jönni Kolozsvárról s így alkalmunk lesz megint hallani a kiváló író. Ez alkalommal az Egylet műkedvelő gárdája P. Jánosy Béla „Terézia Nővér” című 3 felvonásos darabját hozza színre. Madaras István banktisztviselő rendező a tőle megszokott szakavatottsággal fáradózik a darab betanításán. A műsoron szerepelni fog az Egylet 80 tagu vegyeskara is Vigofszky karnagy vezetésével, aki már eddig is két alkalommal szerepelt szép eredménnyel fegyelmezett, nagy hozzáértéssel betanított kórusával. Reméljük, hogy egyik legértékesebb műsoros estélye lesz farsangunknak ez előadás.

— **A ditrói közigazgatási választásról.** Lapunk multheti számában megírtuk, hogy Ditró községben talán ez alkalommal történt meg először, hogy az egész község közmegegyezéssel egy listán jelölje leendő községi tanácsát.

Információinkat teljesen megbízható, komoly emberektől szereztük, s amint magunk is meggyőződünk, az információadás pillanatában a helyzet tényleg így is állott.

Nagyon sajnáljuk, hogy közben, míg lapunk megjelent, a helyzet Ditróban megváltozott.

Igy állván a helyzet, multkor hírlapunkunk reklamációjára semmi okot nem látunk.

— **A pénzügyigazgatóság megkeresése a jegyzőkhöz az adókiutak tárgyában.** A közlegő adókiutakra való tekintettel a csikszeredai pénzügyigazgatóság megkeresést intézett a községek jegyzőihöz, melyben támogatásukat kéri abból a célból, hogy mindenki igazságosan, teherbíróképességének megfelelően adóztathassék meg.

Az új adótörvény ugyanis az adók megállapítását kizárólag a kincstár kiküldöttjére bizza óriási hatalmat biztosítva ezáltal nekik.

Uglátszik, maguk a kiküldöttek is félnek ettől a részükre biztosított nagy hatalomtól, melylyel esetleg maguk ellen kihívják az adózó ellenszenvét.

A pénzügyigazgatóság most megjelent megkeresése nemcsak a kincstári kiküldöttek vállairól veszi le a rendkívüli nagy felelősséget megosztva azt az illető község jegyzőjével, hanem az adófizető polgárság körében is megnyugvást fog kelteni.

— **Megszűnnek a mezőgazdasági kamarák.** Amint értesülünk, a kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a csak nagy pénzpoesékolást jelentő mezőgazdasági kamarákat megszünteti s ezeknek a feladatát a megyei tanácsok egy külön osztályára bizza.

— **Elhalasztják a sorozást.** A hadügyminisztérium távirati utasítására az 1909-ben született ifjak március elsejére kitűzött sorozását március 15-ére halasztották el.

— **Leszállították az örökösödési adó és illetékeket.** A folytonos adóemelések korszakában végre az első hír, mely adóleszállításról szól.

Az új örökösödési adó- és illetéktörvény ugyanis kimondja, hogy egyenes leszármazóknál és házastársaknál az örökség az első 100 000 lejig adómentes. Adómentes az olyan paraszti birtok örökség is, amely legfeljebb 3 lakószobából és mellékhelyiségekből áll s azonkívül a földosztáskor adott területnek megfelelő földből áll.

Az örökösök kérésére az örökösödési adó részletekben is fizethető.

— **A megyei hivatalos lap január hó 28-iki számából.** A belügyminiszter 201—1929. számú rendelete folytán felhívjuk a figyelmet a csikmegyei prefektúra azon intézkedésére, hogy a jövőben minden bál, mulatság, hangverseny, vagy bármilyen alkalom, amelynek műsorán zene vagy ének szerepel, kötelesek a hatósági engedély kiadásához felmutatni a román zeneszerzők egyesületének engedélyét is. Minden mozi, kávéház, tánciskola, cirkusz, színház, kaszinó és más szórakozó helyek, amelyek zenével dolgoznak, szintén kötelesek ezen engedélyt a romániai zeneszerzők csikmegyei képviselőtől beszerezni. A csikmegyei képviselő vezetője Cojocariu Ioan, Csikszereda.

— **A kötelező adókönyvecskék.** A pénzügyminisztérium újabb utasításokat küldött az adókiutó bizottságoknak az adókiutéseknél követendő eljárásra nézve. Eszerint az adókiutó bizottságoknak meg kell védeniük az állam érdekeit, de ugyanakkor szem előtt kell tartaniuk az adózó polgárnak érdekeit is. A jelszó legyen: igazságot az államnak, de ugyanakkor igazságot az adózónak is. A kisebb vállalatok megadóztatására nézve a pénzügyminisztérium kötelezővé teszi a könyvszakértő alkalmazását, úgy, hogy minden bizottság mellett egy könyvszakértő fog működni, akinek véleményét az adókiutés eszközölése előtt meg kell hallgatni. Ami a nagy vállalatok megadóztatását illeti, a pénzügyminisztérium új utasításokat helyez kilátásba. A kisiparosok megadóztatásánál felhívja a bizottságokat, hogy különösen vigyázzanak a kisiparos bevételeinek megállapításánál, miután azok évről-évre változnak, lehetnek nagyobbak, mint az előző évben, de ugyanúgy csökkenhetnek is. A pénzügyminiszter kötelezte a pénzügyigazgatókat, hogy legkésőbb a folyó évi február 15-ig az összes adózóknak osszák ki az adókönyvecskéket. Az adózók a február 15-én megkezdődő adókiutéseknél már az új adókönyvecskékkal tartoznak megjelenni az illetékes adókiutó bizottságok előtt.

— **Az adókiutó bizottságokba való delegálás.** Az új adótörvény értelmében az adókiutó bizottságokba az illetékes iparkamarák is delegálnak egy rendes és egy póttagot a kereskedők és iparosok közül, akik mint tanácsadók szervek működnek közre az adókiutéseknél.

A csikszeredai ipar- és kereskedő érdekképviselők előterjesztésére a marosvásárhelyi Ipar-kamara a csiki részek részére már ki is jelölte ezeket a tagokat.

Gyergyó részéről, hogy megtörténtek-e az ezirányú lépések még nem tudjuk.

— **Az italmérési illetékek fizetése.** Az új adótörvény óriási százalékkal felemelte az italmérési illetéket, úgy, hogy pl. aki ezelőtt 50 lejt fizetett, az most 5000 lejt illetéket kell hogy fizessen, s azonkívül kimondotta a törvény, hogy köteles minden italmérő egy évi illetékét előre kifizetni.

A törvény ezen szigorú rendelkezésének az lett a következménye, hogy tömegesen adták vissza az engedélyeket.

Most a pénzügyminisztérium 9077 számú rendeletével megengedte, hogy az italmérési illetéket a f. évre négy részletben fizessék az italmérők, és pedig: az első részlet jan. 15-ig volt esedékes, második ápril. 1-ig, a harmadik júl. 1-ig, míg a negyedik okt. 1-ig lesz esedékes.

Az Urania mozgó hírei.

F. hó 15—16-án, szombaton és vasárnap

Az utolsó parancs.

Emil Jannings nagy filmje.

19—20-án, szerdán és csütörtökön

Itél a Dnyeszter.

Hatalmas, monumentális forradalmi dráma a bolsevista uralom rémnapjaiból.

Keletről indult... őse: a fekete pestis, táltosa: a tudatlanság, ereje: az erőszak, vágya: a vér s habzó szájjal vágatott nyugat felé, a tébolyult eszmék céltalan bajnoka: a Vörös Rém...

Előtte borzadály, mögötte zokogás, üszkös gerenda és éjszinti gyász... S az irtózatossá váló máglyán elhamvadt minden... csak egy élt tovább megacélozódva a szenvedés tüzeiben: az anyaszeretet.

Főszereplők: Olga Tschechowa, Angelo Terrari és Hans Stüwe.

22—23-án, szombaton és vasárnap

A pojáca szíve

Evelin Holt, Warwick Ward főszereplésében.

A cirkusz forró levegőjében szövődő szerelmi történet, ahol egy leány kegyéért három bohóc vetekedik.

A legmerészebb artistaprodukciók mellett egy orosz-lángelű mutatóvanyt is kap a néző, amelynek fővételei oly tökéletesek, hogy elfelejtjük, hogy moziban ülünk és nem cirkuszban.

E film egyformán elégti ki úgy a szenzációt, mint a nagy felépítésű drámát szerető publikumot.

Izgalom, dráma, szerelem, kiállítás, olyan együttes, mely már magában biztosítja a közönség osztatlan tetszését.

— **A Tekerőpataki Iparos Ifjuság olvasóköreinek javára** f. hó 15-én táncmulatságot rendez este 8 órai kezdettel.

— **Az iparengedély beszolgáltatása egy magában még nem mentesít az adófizetés alul.**

Több adott esetben kifolyólag beadott iparengedélyek mellé egyidejűleg a kerületi adóhivatalokhoz még egy deklarációt is kell benyújtani az ipar beszüntetéséről és egyben be kell terjeszteni az erre vonatkozó bizonyítékokat is.

Az adótörvény joga a deklaráció betérjesztésének napjától számítható.

— **A közigazgatási választások hullámai** már érezhetők városunkban is, amennyiben már szinte mindennap megjelenik járásbíróságunknál egy népes küldöttség, mely a jelöltek közül és jelölők közül áll.

Itt említjük meg, hogy a vármegyei tanács f. hó 15-ére Csikszeredába már összehívott hogy 16-án megalakuljon.

— **Tilos a nevek elferdítése.** Régi sérelme volt a magyarságnak, hogy egyes anyakönyvi hivatalok a tiszta magyar hangzású neveket román kiejtés szerint írták be az anyakönyvekbe s ezáltal az első lépést tették meg az elnemzetlenítés felé.

Most a Magyar Párt és egyházi hatóságok közbenjárására a belügyminisztérium 19660/929 C. sz. alatt rendeletet intézett az egyes Prefektusokhoz, kiket utasít, hogy községeiknél, különösen az anyakönyvi hivataloknál tegyen lépéseket arra vonatkozólag, hogy ez a sérelem megszüntetessék.

Igy tehát ezután minden újszülött neve csakis úgy írható be az anyakönyvbe, amint azt a család használja. Ennek ellenőrzésére az illető családfőnek joga van.

* **Eladó üzemi képes cséplőgarniúra** MÁV golyóscsapágy 8000 as, Motor HP 10 Langen és Wolff gyártmányu. Értékezni lehet Nagy Sándor tulajdonosnál Gyergyóremetén (Remetea jud. Ciuc).

* **Állást keres** 33 éves női len férfi magyar, román, francia, német, nyelvtudással. 10—2

* **Jó családból való** fiut tanulónak felvesz, segédet azonnalra alkalmaz **Benedek Mihály** kerékgyártó Gyergyószentmiklós, Magyar utca 44.

2—2

* **1 drb. használt** de jó karban levő beteg, toloszék olosó áron eladó. Cím a kiadóban. 3—1

* **Szárhegyen (Lazarea) a 40 év óta fennálló, jól bevezetett, nagy vevőkörrel rendelkező Várterész Mihály-féle vegyes kereskedés** előhaladott kor miatt, belső-séggel, gazdasági épületekkel együtt **eladó.**

4—1

NYILTTÉR. *)

Az érdekeltek b. tudomására hozom, hogy Hubert János Gheorgheni-i lakos bevásárlóm, mint eddig, úgy ezután sem csinálhat adósságokat számlám terhére.

Mercurea-Ciuc, 1930. február 5.

Negler Izidor

3-2

nyersterménykereskedő.

*) E rovat alatt közölttekért a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

No. 74/1930.

Árlejtési hirdetmény.

1930. március 1-én d. e. 10 órakor a városházán új árlejtést tartunk, utóajánlatok kizárásával zárt ajánlatokkal a Villamtelep részére szükséges 700 székér lécz, 9000 ürméter fűrészpor és 750

ürméter bükktüzifa beszerzésére.

Szállítási határidő: lécre és fűrészporra az év végéig havi részletekben, a bükkfára 6 hónap a szállítás odaitélésétől számítva. Bánatpénz 6%. Az árlejtés a számviteli törvény 81—114. szakaszai szerint tartatik. Feltételek a mérnöki hivatalban megtekinthetők.

Președintele Com. Int.

Șeful serv. tehnic:

Dr. Precup.

Ing. László.

Meghívó.

A gyergyószentmiklósi Kereskedői Kör 1930. évi február hó 23-án délután 3 órai kezdettel a Kereskedői Kör helyiségében (Főter 6 sz.) a Székelyföld, specialisan Gyergyó kereskedő társadalmát érintő gazdasági bajok megbeszélésére

kereskedői nagygyűlést

tart, melyen egyuttal megvitatás alá veszi azok orvoslásának lehetőségét, módot keres azok hatálytalanítására, kiküszöbölésére, és amely gyűlésre Gyergyó összes kereskedőit, Ditrói, Csikszeredai Kereskedői Kört, Marosvásárhelyi Kereskedői Társulatot és az Erdélyi és Bánáti Kereskedelmi Testületek Szövetségét tisztelettel meghívja az

Igazgató-választmány.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Kereskedők sérelmeinek ismeretése Balázs Vilmos ur által.
3. Határozati javaslat és annak megvitatása.
4. Indítványok.

Invitare.

Banca și Cassa de Economii S. p. A. din Giurgeu cu sediul Gheorgheni

va ținea în data de 2 (Duminică) Martie 1930. d. m. oare 3

adunare generală a XII.

în localul băncii în Gheorgheni la care acționarii sunt onoare invitați. *)

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunei despre exercițiul anului 1929. constatabilanțului.
2. Raportul comitetul de censored.
3. Hotărîrea despre întrebuintarea profitului precum și despre absolvirea direcțiunei și comitetului de censor.
4. Alegerea noilor membri în direcțiune pe trei ani.
5. Alegerea membrilor comisiunei de censor, stabilirea onorariilor.
6. Propuneri eventuale.

*) Conform punctul 17 al reg. acțiunea pe baza căruia se poate exercita dreptul de vot se va depune la cassa băncii, la sucursalele din Tulgheș și Ineu, ori la locul fixat de direcțiunea împreună cupoanele încă în vigoare cel mai târziu cu 3 zile înainte de la adunarea generală. În acest an direcțiunea nu a fixat loc separat de depunere.

Meghívó.

A Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. Gyergyószentmiklós

XII. évi rendes közgyűlését

1930. március hó 2-án (vasárnap) d. u. 3 órakor fogja Gyergyószentmiklóson az intézet helyiségeiben megtartani, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak. *)

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1929. üzleti évről, zárószámadás előterjesztése és mérleg megállapítás.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentésének megadása tárgyában.
4. Igazgatósági tagok választása három évre.
5. Felügyelő-bizottsági tagok választása s tiszteletdíjának megállapítása.
6. Esetleges indítványok.

*) Az alapszabály 17. pontja értelmében „Azon részvény, melynek alapján a szavazati jog gyakorolható, legkésőbb a közgyűlés előtt három nappal, még le nem járt szelvényeivel együtt, az intézet pénztáránál, tölgyesi és jenőfalvi fiókintézeteknél, vagy az igazgatóság által megjelölt letéthyelyen letéteményezendő.” Ez évben külön letéthyelyet az igazgatóság nem jelölt meg.

Activ — Vagyon

Bilanțul general la 31 Decembrie 1929 — Mérieg-számla 1929. december 31-én

Pasiv — Teher

Activ — Vagyon				Pasiv — Teher			
Activ disponibil — Rendelkezésre álló vagyon:				Pasiv neexibil — Saját tőkék:			
Numerar — Készpénz	1,770.136	—		Capital de acții — Részvénytőke	5,000.000	—	
Activ realizabil — Realizálható vagyon:				Fond de rezervă — Tartalékalap*	1,400.000	—	
Cambii — Váltók	36,169.278	50		Diverse fonduri — Kétes követelések tartaléka	270.000	—	6,670.000
Efecte — Értékpapírok	152.989	—		Pasiv exigibil — Idegen tőkék:			
Debitori pe cont curent — Folyószámla adósok	7,471.765	40		Depuneri de bancă — Takarékbetétek	30,461.978	57	
Debitori — Adósok	1,403.765	52	45,197.798	Creditori pe cont curent			
Activ imobilizat — Lekötött vagyon:				Folyószámla betét	2,196.306	—	32,658.284
Imobile — Ingatlan	658.400	—		Creditori — Hitelezők	3,099.771	67	
Mobilier — Berendezés	90.914	—	749.314	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	51.483	—	
				Diversi efecte reescontate — Visszeszámitolás a Banca Națională	3,333.900	—	39,143.439
				Conturi de rezultate — Eredményszámlák:			
				Cheltuieli cuvenite anulului viitor — Átmenő kamatok	817.722	—	
				Profit — Nyereség	1,086.087	18	